

GROEP 3/4

**SPANNENDE
PLEKKEN
IN RAALTE**

**Gids historische
rondwandeling
Gerdien Kleinburink**

INHOUD

Met de leerlijn komen leerlingen van groep 1 t/m 8 in het basisonderwijs structureel in aanraking met het lokale erfgoed en de bijbehorende verhalen, krijgen zij kennis van de eigen omgeving en leren zij het erfgoed waarnemen, herkennen, verklaren en waarderen.

Met erfgoed bedoelen we: Sporen van vroeger die je nog steeds kunt terugvinden in voorwerpen, verzamelingen en collecties, gebouwen, verhalen, bijzondere plekken en in het landschap. Het zijn de schatten van de gemeente Raalte. Soms zie je ze gelijk en soms zijn ze een beetje verborgen!

Ga je mee op zoek?

**SPANNENDE
PLEKKEN
IN RAALTE**

Achtergrondinformatie

Les 1

Les 2

Les 3

Bijlagen

3

4

5

6

7

ACHTERGROND INFORMATIE

Deze leerlijnlessen
zijn ontwikkeld door:

Gerdien Kleinburink

Reserveren
rondleiding:

gerdienkleinburink@
hotmail.com
tel. 0572-363982

Het erfgoed dat centraal staat in deze lessen is bijzonder omdat leerlingen een rondwandeling maken langs herkenbare monumenten die van betekenis zijn voor hun eigen omgeving. Het laat de leerlingen het dorp door de tijd heen zien.

**SPANNENDE
PLEKKEN
IN RAALTE**

In dit project gaan leerlingen aan de slag met betekenisvolle, geheime en spannende plekken in de historische dorpskern.

De leerling kan:

- benoemen welke bijzondere objecten of landschapselementen hij/zij ziet in de eigen (school)omgeving
- verschillen en overeenkomsten weergeven tussen heden en verleden aan de hand van erfgoed.
- tijdens de wandeling voorzichtig omgaan met erfgoed.

Historische Dorpskern

Een wandeling door de historische dorpskern in Raalte vertelt ons over de lokale geschiedenis. Monumenten vertellen het verhaal over de ontstaansgeschiedenis en het dorp door de tijd heen. In de Canon van Raalte vindt u meer informatie over:

- www.regiocanons.nl/overijssel/salland/raalte/schenkingsakte-
- www.regiocanons.nl/overijssel/salland/raalte/de-plaskerk-
- www.regiocanons.nl/overijssel/salland/raalte/ontstaan-gemeente-
- www.regiocanons.nl/overijssel/salland/raalte/kruisverheffingskerk-
- www.regiocanons.nl/overijssel/salland/raalte/fusie--

LES 1

introductiones

Max 45
minuten

Docent

- Digibord
- Foto's (bijlage 1)
- Teksten & vragen (bijlage 2)

Deze introductiones
wordt gegeven op school
door de docent.

De leerling wordt voorbereid
op de beleving van het erfgoed
door een opdracht en het ac-
tiveren van de voorkennis.

Welke
spannende
plekken
(her)ken jij in
Raalte?

**SPANNENDE
PLEKKEN
IN RAALTE**

Lesonderdelen:

Start de les met een gesprek over betekenisvolle, spannende en geheime plekken. Welke plekken hebben de leerlingen zelf? Waar? Thuis of buiten? Welke verhalen kunnen ze daarover vertellen?

1. Vertel dat ook het dorp waarin ze wonen geheime en spannende plekken heeft.
2. Laat de foto's van bijlage 1 zien op het digibord en gebruik daarbij de teksten / vragen van bijlage 2.
3. Inventariseer wat leerlingen weten over Raalte van vroeger. Vraag of ze voor de derde les iets meebrengen van thuis dat over vroeger gaat. Misschien zelfs iets uit het Raalte van vroeger.
4. Bespreek met de leerlingen dat ze in de volgende les een wandeling gaan maken door het dorp. Welke afspraken zijn belangrijk om te maken met elkaar als je met een (grote) groep gaat wandelen?

LES 2

kernles

60 min

Centrum
Raalte met
gids

Niets

De wandeling
wordt gedaan door
Gerdien Kleinburink.
Maak tijdig een
afspraak.

Bij een grote klas,
wordt de klas op-
gesplitst. Zorg dat u
in overleg met de gids
meerdere begeleiders
meeneemt.

Beleef de
spannende
plekken van
Raalte!

**SPANNENDE
PLEKKEN
IN RAALTE**

Rondwandeling door centrum Raalte:

In deze les staat het beleven van het erfgoed centraal. U maakt met uw klas een wandeling door de historische dorpskern. De gids neemt u mee naar spannende en geheime plekken en vertelt over gebouwen als de gevangenis, de basiliek en het huis van de marskramer. Tijdens de wandeling komen verhalen uit het verleden aan de orde. De wandeling start en eindigt bij de Plaskerk.

LES 3

reflectieles

60 min

Docent

Meegebrachte foto's/voorwerpen van thuis over Raalte van vroeger

Deze afsluitende les wordt gegeven op school door de docent. Er wordt teruggeblikt op wat er is beleefd en geleerd.

Bewaar het voor later!

**SPANNENDE
PLEKKEN
IN RAALTE**

Lesonderdelen:

1. Bespreek met de leerlingen de wandeling die u met hen heeft gemaakt.
 - Wat hebben ze ontdekt?
 - Welke plekken hebben ze gezien?
 - Wat hebben ze geleerd?
2. Laat de leerlingen de foto's/voorwerpen die ze mee hebben gebracht over Raalte van vroeger aan elkaar zien. Bevraag de foto's/voorwerpen. Waarom is dit van vroeger? Van wie is het? Hoe kom je eraan? Waarom hebben ze dit meegebracht? (Vroeger kan in de optiek van een kind ook een paar jaar geleden zijn. Een vaantje van voetbalvereniging van Raalte van een paar jaar geleden is wat dat betreft ook prima).
3. Maak met de leerlingen ansichtkaarten 'Groeten uit Raalte'. Hierop staat de favoriete spannende plek van de leerling. De kaarten kunnen verstuurd worden naar huis.
4. Een andere optie is de klas in groepjes te verdelen en van lego/blokken één van de Raalter gebouwen (of een variant daarvan) uit de wandeling te laten bouwen.

BIJLAGEN

bijlage 1

Foto's

Spannende plekken in Raalte

Inleidende les voor de rondleiding door Raalter dorp.

smederij DISSELHORST

BIJLAGEN

bijlage 2

**SPANNENDE
PLEKKEN
IN RAALTE**

Teksten bij foto's

Foto 1 Plaskerk

Wie heeft dit gebouw wel eens gezien in Raalte en waar? Waar dient het voor? Is het een oude of nieuwe kerk en waarom? Vind je het mooi of niet?

Foto 2 Smederij

Wie heeft dit gebouw wel eens gezien? Kun je lezen wat voor woorden op dit gebouw staan? Wat is een smederij?

Een smid kan de hoefijzers onder de voeten van een paard slaan. Is een smid vooral een beroep van vroeger of nu? Waarom van vroeger? (veel mensen hadden toen een paard zoals de kolenboer, melkboer, burgers met een koetsje enz) Naast de smederij stond hier vroeger een lagere school voor meisjes. Deze school is afgebroken en op deze plek zijn woningen gebouwd. De smid wilde echter niet weg en daarom zien jullie hier veel nieuwe huizen maar ook nog deze oude smederij.

Foto 3 Spinhuis BK straat 11-13

Driemaal raden waar dit gebouw vroeger voor diende! Het was een politiebureau met aan de achterkant een vrouwengevangenis. Had je bijvoorbeeld iets gestolen, dan werd je hier opgesloten en voor straf moest je achter een spinnewiel van wol garen spinnen. In het wijkje hierachter vind je nog de Spinhuisstraat en jullie weten nu waarom deze straat zo heet. Mannen die iets uitgespookt hadden werden in de toren van de Plaskerk opgesloten.

BIJLAGEN

bijlage 2

SPANNENDE PLEKKEN IN RAALTE

Foto 4: Gemeentehuis

Dit is het oude gemeentehuis van Raalte. Wijs op het oude wapen met 4 korenaren. Korenaren omdat in het boerendorp graan werd verbouwd. Twaalf jaar geleden werden Raalte en Heino één gemeente met een nieuw wapen. Wat daar op staat zien jullie tijdens de wandeling.

Foto 5: Kerk Heilige Kruisverheffing

Dit is een ansichtkaart. Is het een oude kaart of een nieuwe kaart? Waar zien jullie dat aan? (Denk aan: zwart/wit kaart, weinig huizen en veel groen.) De grote kerk is ruim honderd jaar oud, dus toen de opa van jullie opa leefde. De Plaskerk is niet honderd jaar oud maar honderden jaren. Tijdens de wandeling gaan we de grote kerk binnen en daar zien jullie iets bijzonders wat maar weinig mensen weten.

Foto 6: Lijkenhuisje

Naast de kerk staan twee van deze huisjes. Ze heten lijkenhuisjes. Waar werden ze voor gebruikt denk je? Op de wandeling horen jullie het verhaal hierbij.

Foto 7: Herenstraat no 1

Hier zien jullie hoe een winkel er vroeger uit zag. Waaraan zien jullie dat het een winkel van vroeger is? (Denk aan: etalages, dakkapelletjes, oude deur, ramen met kleine vakken en aan de achterkant zien we een oude keuken.)